

سیر نزولی قیمت دلار در کانال ۲۶ هزار تومان

نرخ دلار در صرافی‌های بانکی دیروز در مقایسه با روز پیش از آن با ۱۰۱ تومان کاهش به ۶۱۹ تومان رسید. قیمت فروش یورو نیز دیروز در مقایسه با روز شنبه بدون تغییر ۳۱ هزار و ۴۸۵ تومان تعیین شد. همچنین دیروز قیمت خرید هر دلار ۲۶ هزار و ۹۲ تومان و نرخ خرید هر یورو ۲۰ هزار و ۸۶۱ تومان بود.

به بهانه انتصاب رئیس جدید سازمان خصوصی سازی، «وطن امروز» به آسیب‌شناسی خصوصی سازی در ایران می‌پردازد

نقشه راه تحول خصوصی سازی

نگاه درآمدی به خصوصی سازی، اتلاف درآمدهای حاصل از واگذاری و بی توجهی به سازمان های توسعه‌ای، از اصلی ترین آسیب‌های موجود در این زمینه است

[قربانزاده رئیس کل سازمان خصوصی سازی کشور شد]

سید احسان خاندوزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی دولت سیزدهم، پس از تصوب مجمع عمومی سازمان خصوصی سازی، در حکمی حسین قربانزاده، مشاور رئیس مجلس را به سمت معاون وزیر و رئیس کل سازمان خصوصی سازی منصوب کرد. وزیر اقتصاد در این حکم بر مولدسازی املاک و دارایی‌های دولت بویژه بهره‌گیری از ابزار مشارکت عمومی – خصوصی، از نقای کیفی واگذاری‌ها و تقویت رقابت‌پذیری در اقتصاد به عنوان اولویت‌های دوره جدید مدیریت سازمان خصوصی سازی تاکید کرد.
شایان ذکر است حسین قربانزاده پیش از این سمت‌هایی چون مشاور اقتصادی رئیس مجلس، نماینده رئیس مجلس در کمیته شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا، مدیر پروژه تنقیح قوانین کشور، مشاور معاون وزیر اقتصاد و مدیرمسئولی همشهری را بر عهده داشته است.

دوم، اصلاح رویکرد مصرف وجوه حاصل از واگذاری‌ها. در ادامه این محور تشریح خواهند شد.
از ابتدای موج جدید خصوصی سازی در کشور از نیمه دوم هه ۱۳۸۰، یعنی دوره پس از ابلاغ سیاست‌های کلی اصل ۴۴ در تصویب قانون اجرای آن، بر خلاف روح حاکم بر سیاست‌های کلی اصل ۴۴، درآمدزایی از واگذاری‌ها به صورت غیررسمی به عنوان هدف خصوصی سازی دنبال شد. بدیهی است با افزایش فشار برای واگذاری، خصوصی سازی (به معنای طی روالی اصولی در انتقال مالکیت و معمولا با اهداف کلان) به فروش تقلیل می‌یابد. نیازی به توضیح نیست که در

گروه اقتصادی: در سال‌های گذشته دولت‌ها برای رسیدن به ۲ هدف دست به خصوصی سازی زدند: اول آنکه حجم بالایی از شرکت‌های دولتی و ناتوانی دولت‌ها از اداره صحیح آنها باعث می‌شد تا دولت‌ها برای رهایی از زیر بار این شرکت‌ها بخشی از آنها را انتقال بدهند. در واقع نخستین دلیل این بود که طرف عرضه گمن می‌کرد که باید از این بنگاه‌ها خلاص شود. دومین هدف نیز درآمدهای آسانی بود که از محل واگذاری بنگاه‌ها حاصل می‌شد. درآمدهای حاصل از فروش شرکت‌ها و خصوصی سازی بسیار سهل الوصول تر از درآمدهای مالیاتی و نفت بوده است. در نتیجه این انگیزه‌ای برای طرف عرضه در جهت واگذاری بیشتر شرکت‌ها بود. نبود نگاه درست به مساله خصوصی سازی در کشور و بعضا وجود برخی فسادها، باعث شده تا تجربه‌های تلخی در این باره در سال‌های اخیر رخ دهد. به گزارش «وطن امروز»، یکی از تلخ‌ترین این تجربه‌ها، خصوصی شدن شرکت کشت و صنعت نیشکر هفت‌تپه است. هفت‌تپه که ۲۴ هزار هکتار وسعت دارد و دارای ۱۶ هزار هکتار زمین مرغوب درجه یک است و با اینکه مبلغ واگذاری این شرکت در سال ۹۴ حدود ۲۹۰ میلیارد تومان برآورده شده بود، بعد از مطرح شدن بحث واگذاری آن، این مبلغ تقسیت شد و شرکت با مبلغ ۶ میلیارد واگذار شد که البته و ۱۰ میلیارد تومانی بدون بهره و کمسود به طرف مقابل که واگذاری به او سپرده شده بود، پرداخت شد و در نهایت، واگذاری این مجموعه به مبلغ منفی ۴ میلیارد تومان به پایان رسید. هفت‌تپه جزو کارخانجات و مجموعه‌های تولیدی است که از زمان واگذاری آن به بخش خصوصی، روز به روز وضعیت وخیم‌تری پیدا کرده و اعتراضات صنفی و کارگری در آن شکل گرفته است.
بدهی‌های این شرکت تا قبل از واگذاری حدود ۴۰۰ میلیارد تومان برآورد شده بود اما از زمانی که این شرکت به بخش خصوصی واگذار شد، مجموع بدهی‌های آن به بیش از ۱۰۰۰ میلیارد تومان رسیده است.

■ **وجود نگاه در آمدی، اساسی‌ترین آسیب**

به جرأت می‌توان گفت اساسی‌ترین و مهم‌ترین آسیب خصوصی سازی در ایران، وجود نگاه در آمدی بوده و بسیاری از آسیب‌های دیگر معلول همین اشکال است تا حدی که اگر مسیر جدیدی در این زمینه انتخاب نشود، اصلاح تک‌تک مواد و کلمات قانون خصوصی سازی هم به نتیجه مطلوب منجر نخواهد شد.
اصلاحات پیشنهادی در این حوزه بر ۲ مورد متمرکز است: اول، اصلاح ارتباط وجوه حاصل از واگذاری‌ها با بودجه‌های ستوانی و

در سال‌های ۹۸ و ۹۹ میزان تحقق درآمد حاصل از واگذاری شرکت‌های دولتی در بودجه به ترتیب ۲۳۷ و ۳۵۰ درصد بوده اما بر اساس آخرین گزارش سازمان خصوصی سازی، در سال ۱۴۰۰ تاکنون واگذاری صورت نگرفته و بودجه ۹۰ هزار میلیارد تومانی تکلیفی در ۵ ماه اول سال، به هیچ میزانی محقق نشده است. یکی از درآمدهای دولت در ۲ سال گذشته، حاصل از واگذاری شرکت‌های دولتی و تکلیف وایزی به حساب خاص خزانه بوده است. در سال ۱۴۰۰ نیز به این محل برای تأمین بخشی از درآمدهای کشور نگاه ویژه‌ای شد و رقم بی سابقه ۹۰ هزار میلیارد تومان به عنوان درآمد واگذاری‌ها در قانون بودجه در نظر گرفته شد. این در حالی است که بر اساس گزارش سازمان خصوصی سازی در سال ۵ ماهه سال ۱۴۰۰، درآمدی از محل واگذاری‌ها تأمین نشده است.

■ **تحقق زیر ۱۰ درصدی تکلیف در بودجه ۹۲ تا ۹۷**
بر اساس آمار سازمان خصوصی سازی از سال ۹۲ تا ۹۷ میزان تحقق تکلیف واریزی به حساب خزانه به طور میانگین ۷/۳ درصد بوده است. این یعنی میزان زیادی از درآمدهایی

تحقق صفر درصدی «بودجه واگذاری»

و اموال دولتی دارد که در گزارش‌های پیشین به طور مفصل به آن اشاره شده است.

■ **عدم تحقق تکلیف واریزی دولت به خزانه در ۵ ماهه ۱۴۰۰**
یکی از جدی‌ترین چالش‌های بودجه ۱۴۰۰ همین تکلیف واریزی به حساب خزانه از محل واگذاری شرکت‌های دولتی است. بودجه دولت میزان تکلیف واریزی را ۹۰ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته که این رقم بسیار قابل توجه است. با وجود این، بر اساس جدیدترین آمار سازمان خصوصی سازی در ۵ ماه اول سال، هیچ میزانی از این تکلیف تأمین مالی نشده است. این در حالی است که مابه‌ازای این درآمد، هزینه در نظر گرفته شده و در صورت ادامه این روند، دولت عملا علاوه بر مواجهه با سایر کسری‌ها، با کسری ۹۰ هزار میلیارد تومانی از این محل مواجه خواهد شد و ناچارا باید از راه‌های دیگر از جمله فروش اوراق، برداشت از صندوق توسعه ملی

وزیر خزانه‌داری آمریکا نسبت به احتمال ورود به رکودی دیگر و ضعیف شدن دائمی اقتصاد ایالات متحده هشدار داد

آمریکا در مرز بحران تاریخی

به از دست رفتن میلیون‌ها فرصت شغلی و بالا ماندن نرخ بهره منجر خواهد شد.

وی با بیان اینکه اعتبار آمریکا یکی از مزایای استراتژیک

[بدهی ملی آمریکا نزدیک ۳۹ تریلیون دلار]

به گزارش سایت رسمی اعلام بدهی آمریکا، میزان بدهی‌های دولت این کشور به ۲۸ تریلیون و ۷۸۲ میلیارد و ۲۸۳ میلیون دلار رسیده است. میزان بدهی هر شهروند آمریکایی تا پایان ماه ژوئن به طور متوسط ۸۶ هزار و ۵۰۷ دلار و بر این اساس میزان بدهی هر مالیات‌دهنده آمریکایی به طور متوسط ۲۲۶ هزار و ۷۹۴ دلار بوده است. بدهی ملی ایالات متحده آمریکا مبلغی است که دولت فدرال ایالات متحده آمریکا بدهکار است. اندازه بدهی عمومی، ارزش اوراق بهادار خزانه‌داری است که توسط وزارت خزانه‌داری ایالات متحده آمریکا و دیگر سازمان‌های دولت فدرال صادر شده است.

واگذاری‌هاست. الگوی پیشنهادی در این محور، حول یک مفهوم متمرکز است و آن اینکه وجوه حاصل از خصوصی سازی می‌بایست یا صرف خود خصوصی سازی شود یا به مصارف سرمایه‌ای اختصاص یابد. توضیح اینکه اولاً یک خصوصی سازی موفق نیاز به طی مرحله آماده‌سازی بنگاه پیش از واگذاری دارد؛ بدیهی است که آماده‌سازی بنگاه نیز به منابع مالی احتیاج خواهد داشت. نیاز به منابع مالی عمدتاً در ۲ زمینه مطرح است: اول، اصلاح شرایط بازار و دوم، بازسازی ساختاری بنگاه پیش از واگذاری (بدیهی است که هزینه‌های انجام مطالعات پیش از واگذاری و استفاده از خدمات فنی و حقوقی نهادهای تخصصی نیز وجود خواهد داشت که نیازمند مبالغ کمتری در مقایسه با ۲ مورد پیش گفته است). اما نکته حائز اهمیت آن است که در غیاب تخصیص و جوجهی از محل خود واگذاری‌ها به این مصارف، احتمال اینکه این اقدامات مانند گذشته به فراموشی سپرده شود زیاد است.

■ **سازمان‌های توسعه‌ای، پیشران سرمایه‌گذاری**

از جمله مهم‌ترین مثال‌های قابل ذکر برای زمینه‌هایی که بخش خصوصی امکان یا تمایل به ورود در آنها ندارد، حوزه‌های دارای ریسک بالا یا مستلزم سرمایه‌گذاری عظیم و قابل توجه به همین دلیل در همه اقتصادها نهادهای توسعه‌ای برای پوشش خط سرمایه‌گذاری در این زمینه‌ها توسط حاکمیت ایجاد می‌شوند. در ایران نیز برای پاسخ به این نیاز، سازمان‌های توسعه‌ای (البته به همراه بانک‌های توسعه‌ای) بنیانده شده است که ورود در این حوزه‌ها فلسفه تأسیس آنها را تشکیل می‌دهد. دولت می‌تواند از طریق سازمان‌های توسعه‌ای، در طرح‌های اقتصادی واقع در مناطق کمتر توسعه‌یافته، صنایع پیشرفته با فناوری بالا یا صنایع خطرپذیر در همه مناطق کشور (البته پس از احراز عدم تمایل ورود بخش خصوصی) ورود کند. اما چند نکته مهم درباره این سازمان‌ها باید مورد توجه قرار گیرد. نخستین و مهم‌ترین نکته، بازگرداندن توان سرمایه‌گذاری به این نهادهاست. همان‌طور که عنوان شد، فلسفه وجودی این نهادها سرمایه‌گذاری جدید در موارد تعیین‌شده است. در حقیقت این نهادها بخشی از پیشران‌های سرمایه‌گذاری در کشور هستند. این در حالی است که عدم اجرای قانون یا اجرای ناقص آن در سال‌های گذشته باعث شده عملا توان سرمایه‌گذاری این نهاده‌ها به میزان زیادی تقلیل یابد (در شرایطی که کشور طی سال‌های گذشته با کاهش شدید سرمایه‌گذاری مواجه بوده است).

با استقرار از بانک مرکزی این کسری را جبران کند. شاید یکی از چالش‌های اساسی که دولت سیزدهم و تیم اقتصادی دولت با آن مواجه است، نوع بر خورد با چنین عدد و رقم‌های غیرمعتادف در بودجه ۱۴۰۰ باشد که بشدت نیازمند اصلاح است. در واقع اگر دولت بخواهد تکلیف واریزی بودجه ۱۴۰۰ را به صورت ۱۰۰ درصد محقق کند، باید در راستای همان رویکرد اشتباه گذشته گام بردارد و نگاه در آمدی دولت‌های گذشته به واگذاری ادامه دهد. ضمن اینکه تحقق این میزان واگذاری با توجه به کاهش اعتماد عمومی به بازارهایی مانند بورس، کار دشواری است و دولت ناچار باید با دیگر روش‌ها این میزان بودجه را محقق کند. از طرف دیگر اگر دولت نخواهد گذشته به تکلیف واریزی خود در ۱۴۰۰ عمل کند، دچار کسری بودجه شده و باید از محل‌های دیگر هزینه‌های مورد نظر را تأمین کند. بنابراین اگر دولت جدید نمی‌خواهد در چنین دلمی گرفتار شود، ناچارا باید به اصلاحات دقیق و فوری یا ارائه متمم بودجه ۱۴۰۰ بویژه در حوزه خصوصی سازی و تکالیف واریزی به خزانه بپردازد.

سه‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۴۰۰
وطن امروز | شماره ۳۳۰۹

اقتصادی

اخبار

شاخص بورس به مدار رشد بازگشت

شاخص کل بازار بورس دیروز با ۷ هزار و ۲۷۹ واحد افزایش در جایگاه یک میلیون و ۴۲۷ هزار واحدی قرار گرفت. در معاملات دیروز بیش از ۶ میلیارد و ۲۵۱ میلیون سهم، حق تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۴۳ هزار و ۷۳۴ میلیارد ریال داد و ستد شد. همچنین شاخص کل (هموزن) با یکپهزار و ۵۹۶ واحد افزایش به ۴۳۲ هزار و ۶۱۱ واحد و شاخص قیمت (هموزن) با یکپهزار و ۷ واحد رشد به ۲۷۲ هزار و ۹۷۸ واحد رسید. از سویی شاخص بازار اول نیز ۵ هزار و ۶۸۸ واحد و شاخص بازار دوم ۱۳ هزار و ۵۵۶ واحد افزایش داشتند.

مالکان خانه‌های خالی از دی‌ماه منتظر برگه‌های مالیاتی باشند

رئیس کل سازمان امور مالیاتی گفت: دی‌ماه امسال نخستین سری برگه تشخیص مالیاتی را برای مالکان خانه‌های خالی ارسال خواهیم کرد. امیدعلی پارسا در واکنش به برخی انتقادات درباره عدم اجرای قانون مالیات بر خانه‌های خالی توسط این سازمان گفت: تشخیص خانه‌های خالی برای اخذ مالیات با وزارت راه‌وشهرسازی است و آنها این اطلاعات را در اختیار سازمان امور مالیاتی کشور قرار می‌دهند تا مالیات لازم دریافت شود. وی ادامه داد: طبق قانون مالیات بر خانه‌های خالی، باید ۱۲۰ روز یا ۴ ماه یک خانه خالی مانده باشد، بنابراین خانه‌هایی که از ابتدای سال جاری تا مردادماه خالی مانده باشند، مشمول این قانون می‌شوند و اطلاعات آنها را وزارت راه‌وشهرسازی در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار می‌دهد و ما دی‌ماه امسال نخستین سری برگه تشخیص مالیاتی را برای مالکان خانه‌های خالی ارسال خواهیم کرد. رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور تاکید کرد: سازمان امور مالیاتی در انتظار اطلاعات لازم درباره اجرای قانون مالیات بر خانه‌های خالی از سوی وزارت راه‌وشهرسازی است.

عدم عرضه بلیت به نرخ مصوب

توسط ایرلاین‌ها

کمتر از یک هفته به اربعین باقی مانده اما عرضه بلیت به نرخ مصوب توسط ایرلاین‌ها انجام نمی‌شود و زائران سرگردان میان آژانس‌های مسافری به دنبال خرید بلیت هستند. به گزارش مهر، بر اساس اعلام سازمان هواپیمایی کشوری و سازمان حج و زیارت، طبق توافق با شرکت‌های هواپیمایی قرار بود، بازه زمانی پروازهای اربعین از ۲۸ شهریور تا ۱۰ مهرماه و زمان فروش بلیت پروازهای اربعین از ۲۶ شهریورماه باشد. نرخ فروش نیز برای پروازهای رفت و برگشت از تهران به نجف ۵ میلیون و یکطرفه ۲/۲ میلیون تومان تعیین شده است. با این حال روز ۲ از آغاز این بازه زمانی گذشته و خبری از فروش بلیت پروازهای اربعین نه در آژانس‌های هواپیمایی، نه در وبسایت‌های رسمی ایرلاین‌ها و نه در وبسایت‌های فروش بلیت هواپیما نیست. حتی ۳ شرکت هواپیمایی که برای روزهای جاری اقدام به فروش یکطرفه بلیت تهران–نجف با نرخ ۲/۲ میلیون تومان کرده بودند، در حال حاضر از فروش بلیت خودداری می‌کنند. تنها چند ایرلاین خارجی فروش بلیت پروازهای اربعین باقیمت‌های ۹ تا ۲۰ میلیون تومانی را دارند که خرید آن از استطاعت بسیاری از زائران اربعین خارج است. سیاوش امیرمکری، سرپرست سازمان هواپیمایی کشوری درباره مساله فروش بلیت‌های ۵ میلیونی گفته است: در یکی دو روز گذشته گزارش‌هایی به ما رسیده است که بعضی مراکز فروش بلیت هواپیما صرفاً قابلیت یکطرفه برای سفر به عراق عرضه کرده‌اند که این خلاف توافق حاصل شده و مقررات است. سازمان هواپیمایی کشوری در حال حاضر پیگیر رفع این مشکل است که بلیت دوطرفه به متقاضیان ارائه شود و خرید بلیت یکطرفه اختیاری باشد. این اظهارنظر سرپرست سازمان هواپیمایی کشوری تا حدودی می‌تواند به معنی پذیرش بی‌مسئولیتی ایرلاین‌ها و تلاش آنها برای افزایش درآمد از محل پروازهای اربعین از سوی دستگاه سیاست‌گذار در صنعت هوانوردی باشد.

نوسان سکه

در کانال ۱۱ میلیون تومان

قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید دیروز در بازار تهران با افزایش ۶۰ هزار تومانی نسسبت به روز پیش از آن به رقم ۱۱ میلیون و ۷۱۰ هزار تومان رسید. همچنین دیروز هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم ۱۱ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان معامله شد. بر این اساس نیم‌سکه بهار آزادی نیز ۵ میلیون و ۸۵۰ هزار تومان، ربع سکه ۳ میلیون و ۴۷۰ هزار تومان و سکه گرمی ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان قیمت خورد.

علاوه بر این، در بازار طلا نیز نرخ هر گرم طلای ۱۸ عیار به یک میلیون و ۱۲۱ هزار تومان رسید. قیمت هر مثقال طلا نیز ۳ میلیون و ۸۵۸ هزار تومان شد.

همچنین انس جهانی طلا نیز یکپهزار و ۷۵۳ دلار و ۷۲ سنت قیمت خورد که در مقایسه با روز شنبه یک دلار و ۲۹ سنت کاهش داشت.

با بالاترین سرعت، بدون قطعی دانلود کنید

حجم نامحدود و پرسرعت با انتخاب اینترنت باکیفیت

بهار سامانه شرق

www.bahar.net.ir

